

Uitvoering: archief
afschrift : aanvrager
kopie : team Bouwen, Milieu en Monumenten
RCE, Postbus 1600, 3800 BP Amersfoort
TWA Architecten, dhr. S. Ypma, Bourboomweg 26, 9112 HL Burdaard

OMGEVINGSVERGUNNING

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEEUWARDEN;

hebben op 18 maart 2016 een aanvraag voor een omgevingsvergunning ontvangen van:

Nationale maatschappij tot Restaureren en Herbestemmen van Cultureel Erfgoed
Daam Fockemalaan 22
3818 KG Amersfoort

voor het verbouwen en deels nieuwbouw van voormalig cellenvleugel B tot Bibliotheek. De aanvraag betreft de locatie Blokhuisplein 40 te Leeuwarden en is geregistreerd onder dossiernummer 11010810.

Dit pand is een rijksmonument met nummer 516486,

De aanvraag betreft de activiteiten:

- het bouwen van een bouwwerk;
- het wijzigen van een beschermd monument;
- strijd gebruik gronden/bouwwerken met RO;
- sloop in beschermd stadsgezicht.

OVERWEGINGEN BOUWEN:

Het is in voldoende mate aannemelijk gemaakt dat de aanvraag voldoet aan de voorschriften van het Bouwbesluit en de Bouwverordening;

De aanvraag voldoet niet aan de bouwregels ex artikel 3 van de Beheersverordening Blokhuispoort. Onder de overwegingen strijdig gebruik Beheersverordening gaan wij hier op in. De aanvraag voldoet aan de gebruiks- en bouwregels van artikel 5, Waarde-Beschermd stadsgezicht. Onder voorwaarden voldoet de aanvraag aan artikel 6, Waarde-archeologie 1.

De overwegingen omtrent Welstand staan hieronder verwoord bij de overwegingen wijzigen beschermd monument.

Het plan, getoetst aan de door de gemeenteraad vastgestelde criteria, voldoet naar onze mening aan redelijke eisen van welstand.

Sjoch dizze stêd wat der rûnom bart –It âlde spegelet him yn wat de takomst hat –Piter Terpstra

OVERWEGINGEN WIJZIGEN BESCHERMD MONUMENT

Voor de planontwikkeling van de herbestemming en verbouwing van de monumentale Blokhuispoort en van de te onderscheiden onderdelen hebben de eigenaar, de gemeente Leeuwarden en de adviesinstanties Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en Hûs en Hiem een zogeheten Bouwplanoverleg ingesteld. Tijdens dit driewekelijkse overleg praten de genoemde partijen én de voor een (deel)project ingeschakelde architect elkaar bij over de voortgang van de planvorming en over de voor een goede omgang met beschermde monumentale waarden belangrijke planonderdelen. Op deze wijze bestaat voor de adviesinstanties de mogelijkheid om als het ware continu mee te denken over aspecten van het in ontwikkeling zijnde plan die van invloed zijn op die monumentale waarden.

Het plan voor de bibliotheek in de cellenvleugel is op deze wijze tot stand gekomen en de advisering tijdens het Bouwplanoverleg heeft mede geleid tot het huidige plan.

De definitieve aanvraag voor de verbouwing van de cellenvleugel tot bibliotheek is ter beoordeling voorgelegd aan Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en aan de Centrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit van Hûs en Hiem.

De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft advies uitgebracht op 12 april 2016 (referentie CIK-2016-249). Het advies luidt positief. Daarbij wordt een algemene kanttekening geplaatst en een aantal aanbevelingen gedaan.

Als kanttekening is aan te merken:

- het advies om een zo grootschalige fysieke ingreep in het rijksmonument zoals dat in het geval van de bibliotheek gebeurt, te beperken tot een eenmalige gebeurtenis.

Als aanbevelingen zijn aan te merken:

- "de herkenbaarheid van de oorspronkelijke structuur te accentueren in de afwerking van vloeren en muren" en dit af te stemmen in het bouwplanoverleg;
- de beoogde opening in de westelijke gevangensmuur zo vorm te geven dat het niet als een "onderbreking van de muur" overkomt, daarbij ook rekening houdend met het gegeven dat de muur niet meer de oorspronkelijke hoogte heeft en er dus minder metselwerk aanwezig zal zijn rond de geplande opening, en alle, in beton uit te voeren, nieuwe openingen in de gevangensmuur in kleur aan te laten sluiten op het omringende gele metselwerk;
- En de wijze waarop een tijdelijk, voor bouwverkeer te slopen gevangensmuur wordt gedemonteerd en uiteindelijk wordt herplaatst, eveneens af te stemmen in het bouwplanoverleg.

De Centrale Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit van Hûs en Hiem heeft na op 31 maart 2016 in vergadering bijeen te zijn geweest, advies uitgebracht op 5 april 2016 (kenmerk M16LWD078-2). Het advies luidt positief mits. Het mits betreft:

- een advies met een wat algemene strekking ten aanzien van het bibliotheekplan (aanzichten) om te zoeken naar "een betere balans tussen bestaand en nieuw" (omvang ingreep, aansluiting oud en nieuw, materiaal en kleur);
 - een advies om het plan aan te passen op het punt van de beoogde ingreep in de westelijke gevangenismuur;
 - en de nog niet uitgewerkte "invulling van de tussenruimte tussen glazen paviljoen en buitenmuur" en "de landschappelijke inrichting van de patio".
- De nadere advisering over planaanpassingen wordt gedelegeerd aan (de vertegenwoordigers van Hûs en Hiem in) het Bouwplanoverleg.

De voornaamste kanttekeningen en aanbevelingen zijn reeds verkennend aan de orde gesteld in het Bouwplanoverleg van 8 april 2016. Daarbij is de conclusie getrokken dat een afgewogen kleurkeuze van het staal van de nieuwe ingreep tot een verzachting van het contrast en een betere aansluiting van oud op nieuw zou kunnen leiden. Een andere kleur dan zwart kan als een reële optie worden gezien voor een betere balans tussen oud en nieuw. Andere conclusies waren nog niet te trekken.

Rekening houdend met de positieve toonzetting van de beide adviezen is er voldoende aanleiding om gunstig te beslissen op de aanvraag Omgevingsvergunning. De vergunning wordt verleend onder de volgende voorwaarden:

- Een definitief voorstel voor de kleur van de staalconstructie (exterieur) van de nieuwbouw wordt voorgelegd in het Bouwplanoverleg;
- Een herzien plan voor precieze positie, maat, vorm en kleur van een opening in de westelijke gevangenismuur zal pas worden gemaakt, nadat een nader onderzoek heeft plaatsgehad naar de constructieve toestand en de fundering van die gevangenismuur. Dit onderzoek kan gebeuren, zodra het meest zuidelijke deel tijdelijk is gedemonteerd ten behoeve van een toegang tot de bouwplaats. Het herziene plan wordt voorgelegd in het Bouwplanoverleg;
- Een uitgewerkt voorstel voor de inrichting van de tussenruimte tussen glazen paviljoenwand en gevangenismuur en van de patio wordt voorgelegd in het Bouwplanoverleg.

Er is gezien artikel 2.1 lid 1f in combinatie met artikel 2.15 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) geen grond om afwijzend op dit onderdeel te beslissen nu het belang van de monumentenzorg zich hiertegen niet verzet, rekening houdende met het beoogde gebruik van het monument als bibliotheek.

OVERWEGINGEN STRIJDIG GEBRUIK BEHEERSVERORDENING

De aanvraag voldoet niet aan de bouwregels omdat op grond van artikel 3.2.1 van de Beheersverordening Blokhuispoort bestaande gebouwen niet mogen worden uitgebreid.

De aanvraag is op grond van artikel 2.10, lid 2, van de Wabo mede aangemerkt als een aanvraag tot afwijking van de Beheersverordening. Op grond van artikel 2.12, lid 1, onder a, sub 3, van de Wabo kan de omgevingsvergunning worden verleend indien de activiteit in strijd is met de Beheersverordening, indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

De activiteit is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Volgens de "Ruimtelijke onderbouwing verplaatsing bibliotheek naar de Blokhuispoort" is de verbouw en deels nieuwbouw van voormalig cellenvleugel B tot Bibliotheek op deze locatie aanvaardbaar. Deze ruimtelijke onderbouwing met bijlagen maakt deel uit van de omgevingsvergunning.

In het kader van deze afwijkingsprocedure is op grond van artikel 6.5 lid 1 van het Besluit omgevingsrecht een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad vereist. Op 11 juli 2016 heeft de gemeenteraad deze verklaring van geen bedenkingen afgegeven.

OVERWEGINGEN SLOPEN IN BESCHERMD STADS- OF DORPSGEZICHT;

Het voormalige gevangeniscomplex ligt binnen het beschermd stadsgezicht Leeuwarden. Op grond van artikel 2.1 lid 1h van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) is voor het slopen van een bouwwerk in beschermd stadsgezicht een omgevingsvergunning vereist. Uit de zuidgevel van het gebouw wordt een gedeelte gesloopt. Deze vergunning kan op grond van artikel 2,16 Wabo worden verleend omdat op de plaats van het gesloopte nieuwbouw wordt gerealiseerd ten behoeve van de bouw van de bibliotheek. De nieuwbouw is ook vergund in deze beschikking.

Er is gezien het vorenstaande en gelet op paragraaf 2.3 van de Wabo, geen grond om afwijzend op dit onderdeel van de aanvraag te beslissen.

TER VISIE

De ontwerp-omgevingsvergunning heeft vanaf 21 april 2016 voor een periode van 6 weken ter inzage gelegen om een ieder in de gelegenheid te stellen hiertegen zienswijzen in te dienen.

Er zijn geen zienswijzen tegen de ontwerp-omgevingsvergunning ingediend.

Gelet op bovenstaande is er dan ook geen grond om afwijzend op de aanvraag te beslissen.

BESLUIT:

Burgemeester en wethouders besluiten gelet op artikel 2.1, 2.10 en 2.15 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht de omgevingsvergunning te verlenen;

De omgevingsvergunning wordt verleend voor de volgende activiteiten:
Wijzigen rijksmonument (Art. 2.1 lid 1f Wabo (uitgebreid)
Bouwen (Art. 2.1 lid 1a Wabo)

- strijd gebruik gronden/bouwwerken met RO (art.2.1. lid 1c Wabo)
- sloop in beschermd stadsgezicht (art. 2.16 Wabo).

De omgevingsvergunning wordt verleend onder de bepaling dat de gewaarmerkte stukken deel uitmaken van de vergunning. Zie hiervoor de opgave bijgevoegde stukken.

Voorschriften

Aan de omgevingsvergunning zijn de volgende voorschriften verbonden:

1. ter goedkeuring moeten drie weken voor aanvang van het realiseren van het betreffende onderdeel in tweevoud aan het team Bouwen, Milieu en Monumenten (Postbus 21000, 8900 JA Leeuwarden), worden toegezonden:
 - tekeningen en berekeningen van de beton-, hout- en staalconstructies **er mag niet eerder met het betreffende onderdeel worden begonnen voordat bovenstaande gegevens door de gemeente Leeuwarden goedgekeurd zijn.**
2. indien er tijdens de uitvoering van de werkzaamheden tot dan toe onbekende onderdelen van het monument worden aangetroffen, waarvan redelijkerwijs kan worden aangenomen dat deze (cultuur)historische waarde bezitten, dient u contact op te nemen met de heer B.vd Bosch van het team Toezicht en Handhaving van de gemeente, om te bezien of een nadere plangoedkeuring nodig is;
3. omdat de bodem meer dan 50 m2 verstoord gaat worden dient er op grond van artikel 6.2.1 van de Beheersverordening een archeologisch booronderzoek gedaan te worden waarna de resultaten daarvan aangeven of er nog verder onderzoek nodig zal zijn;
4. vanwege de geplande bouw- en graafwerkzaamheden moet er worden gewerkt in sterk verontreinigde grond. Alvorens de werkzaamheden uit te voeren dient er vooraf een BUS-melding ter beoordeling te worden ingediend bij het bevoegd gezag Wet Bodembescherming.
5. een definitief voorstel voor de kleur van de staalconstructie (exterieur) van de nieuwbouw wordt voorgelegd in het Bouwplanoverleg;
6. een herzien plan voor precieze positie, maat, vorm en kleur van een opening in de westelijke gevangensmuur zal pas worden gemaakt, nadat een nader onderzoek heeft plaatsgehad naar de constructieve toestand en de fundering van die gevangensmuur. Dit onderzoek kan gebeuren, zodra het meest zuidelijke deel tijdelijk is gedemonteerd ten behoeve van een toegang tot de bouwplaats. Het herziene plan wordt voorgelegd in het Bouwplanoverleg;
7. een uitgewerkt voorstel voor de inrichting van de tussenruimte tussen glazen paviljoenwand en gevangensmuur en van de patio wordt voorgelegd in het Bouwplanoverleg.

Attentie:

De vergunning blijft zes weken buiten werking nadat zij is verleend. Indien tijdens die termijn beroep is ingesteld, blijft de vergunning buiten werking totdat op dat beroep is beslist, tenzij met toepassing van artikel 8:81 van de Algemene Wet Bestuursrecht op een desbetreffend verzoek wordt beslist, de schorsing op te heffen.

Procedure

De besluitvormingsprocedure is uitgevoerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.10 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De aanvraag is beoordeeld voor de activiteiten bouwen, wijzigen rijksmonument en slopen in beschermd stadsgezicht aan artikel 2.1, 2.10, 2.15 en 2.16 van de Wabo en voor de activiteit strijdig gebruik met de Beheersverordening aan artikel 2.1 lid 1c en 2.12 lid 1 sub a onder 3° Wabo. Voorts is getoetst aan het Besluit omgevingsrecht en de Ministeriële regeling omgevingsrecht.

Bouwsom: € 2.100.000,-

Leeuwarden, 22 juli 2016, verzonden:

22 JUL 2016

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden,
namens dezen,

S. Spoelstra,
teamleider Bouwen, Milieu en Monumenten.

Opgave bijgevoegde stukken

De volgende onderdelen horen bij en maken deel uit van de beschikking d.d. 22 juli 2016 omgevingsvergunning voor het verbouwen en deels nieuwbouw van voormalig cellenvleugel B tot Bibliotheek op de locatie Blokhuisplein 40 te Leeuwarden.

Niet gewaarmerkt:

- beroepschrift-bijsluiter
- regels op de bouw (naam & telefoon bouwinspecteur)
- kennisgeving van de aanvang van de werkzaamheden
- kennisgeving van de voltooiing van de werkzaamheden

Gewaarmerkt:

- aanvraagformulieren
- notitie Hurenkamp
- tekening D-D01 t/m D-D09
- tekening D11 t/m D-d13
- tekening D-D14a en b
- tekening D-D15 t/m D-D19
- tekening D-D31 t/m D-D37
- tekening D-D41 t/m D-D52
- detailtekeningen D-D20
- Ruimtelijke onderbouwing

Nummer 6441

DE RAAD VAN DE GEMEENTE LEEUWARDEN;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 14 juni 2016,
kenmerk 407282 ;

BESLUIT:

een verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5 lid 1 van het Besluit
omgevingsrecht, af te geven voor het verplaatsen en realiseren van de
centrale bibliotheek in De Blokhuispoort, Blokhuisplein 40 te Leeuwarden.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 11 juli 2016

voorzitter,

griffier,

Verklaring van geen bedenkingen voor het afwijken van het bestemmingsplan voor het verplaatsen en realiseren van de centrale bibliotheek in De Blokhuispoort, Blokhuisplein 40 te Leeuwarden.

Kenmerk 407282

Aan de gemeenteraad.

Inleiding

In juni 2015 is het besluit genomen om de centrale bibliotheek te verplaatsen van het beursgebouw naar De Blokhuispoort. Deze nieuwe locatie is naar voren gekomen uit locatieonderzoek dat in samenwerking tussen Stichting Bibliotheken Midden-Fryslân en het college van burgemeester en wethouders is uitgevoerd. De Blokhuispoort is een uitstekende locatie voor de centrale bibliotheek. Met het grote oppervlak in het gebouw kan makkelijk ingespeeld worden op mogelijke veranderingen in de ruimtebehoefte. Vestiging van de bibliotheek in De Blokhuispoort heeft door de grote bezoekersstroom een duidelijke meerwaarde op de verdere ontwikkeling van De Blokhuispoort. De verplaatsing biedt ook kansen voor een samenwerking van de bibliotheek met andere in De Blokhuispoort aanwezige voorzieningen en bedrijven.

Bouwplan

Het bouwplan voorziet in het verplaatsen en realiseren van de centrale bibliotheek naar cellenblok B, in de noordwestelijke hoek aan de voorkant van De Blokhuispoort. Dit cellenblok ligt direct aan het te herinrichten entreeplein en de Keizersgracht. Het bouwplan wordt een combinatie van bestaande bouw en nieuwbouw. De bibliotheek zal in september 2017 moeten zijn opgeleverd.

Procedure

De bibliotheek is op basis van de huidige planologische regeling (beheersverordening Leeuwarden - Blokhuispoort) functioneel mogelijk. Echter, er wordt in de beheersverordening niet voorzien in nieuwbouw en uitbreiding van de gebouwen. Daarom is een omgevingsvergunning aangevraagd. Een ander onderdeel van de aanvraag is het aanpassen van het rijksmonument.

Om medewerking te kunnen verlenen, dient er een afwijkingsprocedure gevoerd te worden. Op grond van de Wabo is het college het bevoegd orgaan voor het afgeven van de omgevingsvergunning maar is ook een 'verklaring van geen bedenkingen' van de gemeenteraad vereist. De gemeenteraad heeft een lijst van projecten vastgesteld waarvoor een verklaring van geen bedenkingen niet is vereist. De aanvraag past niet binnen deze projectenlijst omdat afgeweken wordt van de maximale maten en afmetingen zoals genoemd in de beheersverordening. Wij leggen dan ook hierbij de aanvraag aan u voor, voor het verkrijgen van een verklaring van geen bedenkingen.

Overwegingen

Stedenbouwkundig

De Blokhuispoort maakt deel uit van het van rijkswege beschermde stadsgezicht van de binnenstad. Het bouwplan speelt zich vooral inpandig af.

Aan de buitenzijde wordt een deel van de gevel vervangen en de ruimte tussen de buitenmuur en het gebouw wordt gedeeltelijk bebouwd. Deze onderdelen van het bouwplan zijn ondergeschikt en hebben in stedenbouwkundige zin een subtiele invloed op hoe het complex zich manifesteert. Er zijn openingen in de muur die iets laten zien van de nieuwe functie, maar het robuuste en gesloten karakter van de gevangenis blijft behouden. Het meest opvallende onderdeel is een gedeeltelijke dakopbouw ter plaatse van de nok. Hier is een toegankelijk platform gedacht dat als een rechthoekig blok boven de nok uitsteekt en correspondeert met de maat van de nieuwe gevel. De dakopbouw is bescheiden en is in stedenbouwkundige zin ondergeschikt aan het totale bouwvolume.

Monumentenzorg

De Blokhuispoort is integraal aangewezen als rijksmonument.

De open ruimte tussen de buitengevels en de gevangensmuur wordt deels bebouwd waarbij het middendeel van het oude cellengebouw grotendeels wordt vervangen door een nieuw tussendeel met een lage opbouw op de daknok. De buitengevels van het nieuwe tussendeel springen iets naar voren uit de historische gevelrooilijn.

De ingreep in het historische cellengebouw is uit monumentaal oogpunt te rechtvaardigen. De afwijking in maatvoering is verwaarloosbaar klein. Voor de opbouw op de daknok geldt dat deze de stedenbouwkundig-historisch waarden van het beschermde stadsgezicht in dit deel van de binnenstad niet wezenlijk aantast. Wat de ruimte tussen de noordelijke en westelijke gevel en de gevangensmuur betreft, wordt door de gekozen ruimtelijke benadering voldoende recht gedaan aan de stedenbouwkundig-historische bijzonderheden van de locatie: de serreachtige, grotendeels in glas uitgevoerde uitbreiding van de cellenvleugel houdt afstand van de gevangensmuur, die goed zichtbaar blijft, en aan de noordzijde wordt een ruime patio open gehouden, zodat de voor een gevangenis in cultuurhistorisch opzicht essentiële beleving van opgesloten zijn, in stand blijft. De uitbreiding zal bovendien met uitzondering van de westzijde niet boven de gevangensmuur uitsteken.

Het plan is in nauwe samenwerking met alle partijen (Boei, bibliotheek, architect, gemeente, Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Hûs en Hiem en monumentenzorg) tot stand gekomen. Er liggen positieve adviezen van de Rijksdienst en Hûs en Hiem. De betrokkenheid van alle partijen zien wij als een flinke plus van deze ontwikkeling.

Ter visie legging

De aanvraag met de ontwerp verklaring van geen bedenkingen en de ontwerp-omgevingsvergunning heeft met ingang van 21 april 2016 gedurende een periode van zes weken ter visie gelegen. Op 25 maart 2016 zijn omwonenden, belangstellenden en raadsleden geïnformeerd over het plan. Binnen de ter visie termijn zijn geen zienswijzen ingediend.

Wij stellen u voor om een verklaring van geen bedenkingen conform artikel 6.5, lid 1 van het Besluit omgevingsrecht af te geven voor het voor het verplaatsen en realiseren van de centrale bibliotheek in De Blokhuispoort.

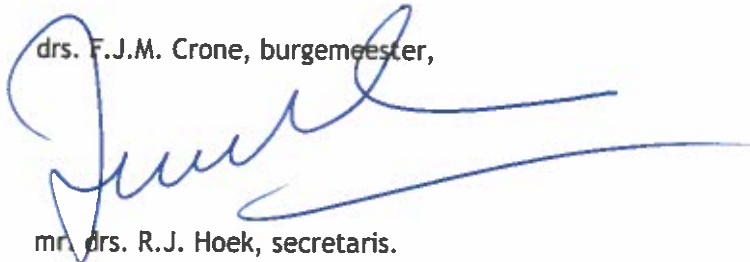

Blad 3

Leeuwarden, 14 juni 2016

Burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

drs. F.J.M. Crone, burgemeester,

A large, stylized handwritten signature in blue ink, likely belonging to drs. F.J.M. Crone, written over the printed name.

mr. drs. R.J. Hoek, secretaris.

ba.

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to mr. drs. R.J. Hoek, written next to the printed name and the initials 'ba.'.